

Huvudman

Edukatus Alliance AB
hello@edukatus.se

Beslut

Datum 2026-06-30

Dnr SI 2026:4281

Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Yrkesgymnasiet Skellefteå, med huvudman Edukatus Alliance AB, i Skellefteå kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Yrkesgymnasiet Skellefteå med huvudman Edukatus Alliance AB i Skellefteå kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Yrkesgymnasiet Skellefteå följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, personal och rektorn samt observationer på skolenheten den 26 maj 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats så som beredskapsplan och rutiner. Kompletterande frågor har ställts till huvudmannen. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplan

Skolinspektionen har tagit del av "Beredskapsplan hot & våld i skolan", "Lokal beredskap hot & våld" samt "Krisplan". Av "Beredskapsplan hot & våld i skolan" framgår att det är huvudmannens övergripande beredskapsplan. Denna har därefter omarbetats och anpassats till skolenhetens förutsättningar och behov i "Lokal beredskap hot & våld".

Av skolans lokala beredskapsplan framgår att den senast uppdaterades i april 2026. Beredskapsplanen innehåller avsnitt gällande hur man ska agera vid allvarliga våldssituationer och vid hot om sådana utifrån olika handlingsalternativ som inrymning, utrymning och utestängning. Vidare innehåller planen avsnitt beträffande analys av skolans förutsättningar, förebyggande åtgärder, samverkan med andra aktörer, krisorganisation och ansvar, riktlinjer för kommunikation, utbildning och övning samt dokumentation, uppföljning och revidering av beredskapsplanen.

Rektorn säger att den lokala beredskapsplanen togs fram av rektorn och huvudmannens säkerhetsansvarige men att arbetet grundar sig på gemensamma diskussioner med personalen.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter

I skolans beredskapsplan finns en analys av skolans förutsättningar där skolans olika låsbara utrymmen analyserats utifrån ett säkerhetsperspektiv. I planen anges ett antal identifierade risker på skolan och en bedömning av sannolikheten att de inträffar. Huvudmannen har efter kommunikering av Skolinspektionens tjänsteanteckning inkommit med information om att beredskapsplanen uppdateras och revideras löpande för att säkerställa att skolan kan förebygga och hantera kriser. Ändringar tas fram inom ramen för skolans systematiska arbetsmiljöarbete genom uppföljning, riskbedömningar och dialog i verksamheten.

Personalen säger att de under en utbildning i pågående dödligt våld under hösten 2025 pratade om vilka säkerhetsrisker det finns på skolan. De har bland annat diskuterat för- och nackdelar ur ett säkerhetsperspektiv kopplat till lokalerna. Enligt personalen görs riskbedömningar minst två gånger om året och även eleverna har fått vara med och resonera kring eventuella säkerhetsrisker på skolan tillsammans med samordnaren för arbetsplatsförlagt lärande.

Rektorn säger att de gör riskbedömningar inom ramen för skolans arbetsmiljöarbete två gånger per år. En analys av riskbedömningarna förs in i en verksamhetsplan inför varje termin för fortsatt arbete med personal och elever. Rektorn säger vidare att de gör skyddsronder på skolan tillsammans med brandskyddsansvarig där både elever och personal deltar tillsammans med skyddsombudet. Huvudmannen har efter kommunikering av Skolinspektionens tjänsteanteckning inkommit med information om att fysiska ronder kopplat till säkerhet genomförs systematiskt och kontinuerligt i olika former.

Information till personal och elever

Personalen säger att de känner till skolans beredskapsplan och att de vet när den ska användas samt deras ansvar vid allvarliga våldssituationer. Personalen beskriver beredskapsplanen som ett levande dokument där delar av den går igenom regelbundet och om det sker en uppdatering så informeras personalen om det. Rektorn säger att personalen informeras om planen minst en gång per år i samband med läsårsstart men att det kan ske oftare om planen förändras eller behov av det lyfts av personalen. Vidare säger rektorn att de arbetar mycket förebyggande med att fånga upp elever och upptäcka varningssignaler tidigt kopplat till säkerhet.

Eleverna säger att rektorn, kuratorn och deras lärare har pratat med samtliga elever om vad de ska göra om det sker en allvarlig våldssituation på skolan. Eleverna har även fått veta att om det händer något så vet personalen hur de ska agera. Eleverna har också fått information om att personalen har gått en utbildning i pågående dödligt våld. Personalen säger att eleverna har fått information om hur de ska agera vid en allvarlig våldssituation, hur en utrymning vid brand skiljer sig från en utrymning vid en allvarlig våldssituation och att den vuxne i rummet är ansvarig för eleverna. Rektorn säger att de inte har gått igenom hela beredskapsplanen med eleverna men att de har tagit ut det viktigaste, exempelvis hur eleverna ska agera vid en allvarlig våldssituation. Detta har gått igenom med alla årskurser.

Utbildningsinsatser och övningar

Personalen säger att de genomförde en utbildning under hösten 2025 om pågående dödligt våld som huvudmannens säkerhetsansvarig höll i. Utbildningen bestod av olika filmer om att barrikadera dörrar och andra scenarier, diskussioner om risker kopplade till skolans förutsättningar samt hur de själva ska agera i olika scenarier. Personalen säger att varje höst kommer innehålla ett utbildningstillfälle där brandövningar, övningar i pågående dödligt våld och hjärt- och lungräddning kommer att varvas. Rektorn säger att utöver utbildning i pågående dödligt våld med huvudmannens säkerhetsansvarig i höstas så var även polis på besök under 2025 och gick igenom vad pågående dödligt våld innebär, visade filmer och delade med sig av egna erfarenheter för personalen. Rektorn säger vidare att tanken är att liknande säkerhetsövningar ska genomföras kontinuerligt och att övningar som har genomförts även tas upp och diskuteras med jämna mellanrum.

Eleverna säger att de inte har genomfört någon säkerhetsövning men att de har fått information om utrymningsvägar och återsamlingsplats om det skulle börja brinna och hur de ska göra om det sker en allvarlig våldssituation på skolan. Personalen säger att de har diskuterat att öva inrymning med eleverna utifrån att forskningen är kluven till nyttan med det och att de i nuläget landat i att inte göra det. De skiljer på att öva

praktiskt med eleverna och att ge information till eleverna. Rektorn säger att eleverna inte har genomfört någon utrymningsövning vid brand men att det är planerat att ske till hösten. Rektorn säger att eleverna inte heller har deltagit i några andra praktiska säkerhetsövningar och att skolledningen har beslutat det utifrån rådande forskningsläge. Däremot har eleverna fått information om hur de ska agera i olika situationer och att en utrymning vid brand skiljer sig åt från en utrymning vid en situation av pågående dödligt våld.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Av observationer under verksamhetsbesök framgår att skolenheten består av en byggnad. Det finns två tomma delar av byggnaden som inte används och som är låsta och avskärmade. Skolan har tre ingångar som eleverna kan använda som samtliga är låsta och kräver kod för att öppna. Det finns ytterligare en ingång som bara används av skolpersonalen. På samtliga ingångar sitter skyltar med information om att skolan inte är en allmän plats och att obehöriga personer inte får vara i lokalerna, entréerna eller i anslutning till skolan. Det finns även information om hur besökare ska tas emot på skolan. Huvudmannen har efter en kompletterande fråga från Skolinspektionen förtydligat att skolenheten inte har något skolområde.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens rutiner för hantering av besökare och obehöriga i lokalerna. Av rutinerna framgår att besökare ska tas emot av personal, skrivas in och förses med en besöksbricka. Besökare som ska vistas på skolan på egen hand ska informeras om skolans säkerhetsrutiner. Samtlig personal ska uppmärksamma och fråga en eventuellt obehörig person vem den är och vilket ärende personen är där i för att bedöma om personen har rätt att vistas på skolan. Om personen ej är behörig ska personalen förklara detta och be personen att lämna skolan. Om personen vägrar lämna skolan ska personalen ringa polisen.

Kännedom om rutiner

Eleverna säger att de har kännedom om att obehöriga inte får vara på skolan utan att det endast är elever, personal eller de som har ett möte som får vara det. Personalen har pratat med eleverna om att de inte får släppa in sina vänner på skolan samt att om eleverna ser någon obehörig på skolan ska de berätta det för närmaste lärare eller rektor. Eleverna säger att personalen ber obehöriga på skolan att lämna om personalen skulle påträffa någon sådan.

Personalen säger att de har kännedom om besöksrutinerna. Personalen och rektor säger samstämmigt att vid planerade besök så möts personen upp av

ansvarig personal som delar ut en besöksbricka och följer personen dit den ska. Vid planerade besök meddelas övrig personal om det via ett digitalt kommunikationssystem. Personalen säger att det är deras ansvar att stoppa obehöriga och all personal reagerar om de ser någon på skolan som de inte känner igen. Är personen obehörig så avvisar personalen den personen och tar hjälp av rektor eller polis vid behov. Det har hänt att personalen har behövt avvisa före detta elever. Personalen säger att de har diskuterat vem som är att betrakta som obehörig. Exempelvis är en elevs vårdnadshavare som inte har meddelat sitt besök obehörig. Rektorn säger att vårdnadshavare har informerats om skolans besöksrutin via skolans digitala lärplattform och genom utskick samt att besöksrutinen och rutinen för obehöriga är kända bland personalen och eleverna. Vidare säger rektorn att det har hänt att obehöriga personer har behövt avvisas men att det sällan sker eftersom skolan är låst.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och
2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen)

Enligt förarbeten ska det i en beredskapsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (prop. 2024/25:160 s. 46, 157)

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning. (prop. 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen)

Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar

och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt. Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor. Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån t.ex. kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (prop. 2024/25:160 s. 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska agera om de vill besöka t.ex. skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (prop. 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplanen

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns en aktuell beredskapsplan för Yrkesgymnasiet Skellefteå. Vidare konstaterar Skolinspektionen att det av nämnda plan framgår hur personal och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbetet för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framgår att det finns ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att det genomförs utbildningsinsatser och praktiska övningar kring allvarliga våldssituationer med personal. Det framgår vidare att personal har fått information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation och att eleverna har informerats om detta. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller det löpande arbetet för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer eller hot om sådana situationer.

Åtgärder för att neka obehöriga tillträde

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att skolenheten är tydligt markerad genom skyltar vid ingångarna till skolbyggnaden samt att det finns fysiska tillträdesbegränsningar såsom låsta ytterdörrar samt system med kod för att ta sig in. Vidare finns rutiner för hur besök av utomstående ska hanteras och rutiner för hur obehöriga ska avvisas som är kända och tillämpas av personalen. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolenhetens åtgärder för att neka obehöriga tillträde uppfyller författningarnas krav.

X Therese Nilsson

Beslutsfattare
Signerat av: Therese Nilsson

X Albin Hellberg

Föredragande
Signerat av: Albin Hellberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Isabelle Vesterlund och Ingrid Jacobsson medverkat.